

Sygn. akt I C 1026/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Kierończyk

Protokolant: prot. sądowy Kamil Winiarski

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2014 w Radomiu

na rozprawie

sprawy z powództwa G. P., M. K.

przeciwko S. G. (1)

o ochronę dóbr osobistych

I. zobowiązuje pozwanego S. G. (1) w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku do zamieszczenia na własny koszt w dziennikach (...) oraz (...) oświadczenia o następującej treści „Przepraszam panią G. P. i pana M. K. za niesłuszne i bezpodstawne rozpowszechnianie niezgodnych z prawem i dobrymi obyczajami pomówień dotyczących niemoralnego prowadzenia się zamieszczonych na portalu internetowym (...) w dniach 28 maja 2011 roku i 9 czerwca 2011 roku, które to mogły poniżyć G. P. i M. K. w opinii publicznej”;

II. zasądza od pozwanego S. G. (1) na rzecz M. K. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od pozwanego S. G. (1) na rzecz G. P. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1026/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 lipca 2012 roku powodowie G. P.

i M. K. wnieśli o zobowiązanie pozwanego S. G. (1) w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku zamieszczenia na własny koszt w dziennikach „Echo dnia” oraz (...) oświadczenia następującej treści: przepraszam panią G. P. i pana M. K. za niesłuszne i bezpodstawne rozpowszechnianie niezgodnych z prawem i dobrymi obyczajami pomówień dotyczących niemoralnego prowadzenia się zamieszczonych na portalu internetowym (...), które to mogły poniżyć w/w osoby w opinii publicznej.

W uzasadnieniu wskazali, że M. K. pełni funkcję Wójta Gminy O., zaś G. P. jest Sekretarzem Gminy O.. Powód logując się na portalu internetowym (...) ujawnił wpisy dotyczące jego i G. P. dotyczące ich niemoralnego prowadzenia się. Z powodu pełnienia przez nich funkcji publicznej M. K. złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 212 § 2 kk. Prokuratura Rejonowa w Przysusze prowadziła w tej sprawie postępowanie sygn. akt Ds. 601/11, które

zostało umorzone wobec stwierdzenia popełnienia przestępstwa z oskarżenia prywatnego. Z ustaleń prowadzonego postępowania wynika, że wpisy dokonane na portalu internetowym w dniach 28 maja i 9 czerwca 2011 roku pochodziły z przydzielonej pozwanemu jako użytkownikowi stacji. Treść zawartych wpisów dotyczyła niemoralnego prowadzenia się powodów, która nosi cechy bezprawności i narusza ich dobre imię co czyni zasadnym żądanie o ochronę dóbr osobistych (k.3-4).

Pismem z dnia 7 listopada 2012 roku pozwany S. G. (1) wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu wskazał, że jest szykanowany przez Wójta Gminy O. M. K., gdyż jest radnym oraz prezesem Stowarzyszenia (...), a także kontrkandydatem w wyborach na stanowisko wójta. Wójt szykanuje również jego żonę. Śledztwo dotyczące wpisów na forum internetowym w rzeczywistości zakończyło się umorzeniem z powodu niewykrycia sprawców. Podkreślił, że on wielokrotnie był również obrażany na forum internetowym, ponadto grożono mu pobiciem (k. 20).

Strony podtrzymały swoje stanowiska przez cały czas trwania postępowania w sprawie (k.92v).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. pełni funkcję Wójta Gminy O., zaś G. P. jest Sekretarzem Gminy, jej mąż jest krewnym wójta i rodziny przyjaźnią się ze sobą i spotykają na gruncie towarzyskim. M. K. posiada na swojej posesji prywatny basen, przy którym odbywają się imprezy rodzinne i okolicznościowe. Pozwala korzystać z tego basenu znajomym i ich dzieciom. W trakcie jednej z imprez odbywających się u powoda G. P. wpadła do basenu, była wtedy ubrana.

W stosunku do G. P. znajomi używają imienia C.

(d: zeznania powódki G. P. k. 92 od 00:05:39 do 00:16:29, powoda M. K. k. 92v od 00:16:45 do 00:21:07 i świadka B. K. k. 75v od 00:17:19 do 00:23:49).

Pozwany S. G. (1) jest radnym w Gminie O., ponadto jest prezesem Stowarzyszenia (...) oraz kontrkandydatem powoda M. K. w wyborach samorządowych na stanowisko wójta. Pomiędzy stronami dochodziło do częstych konfliktów na tle politycznym oraz spraw prowadzonych przed organami sądowymi (d: zeznania powoda M. K. k. 92v od 00:16:45 do 00:21:07, pozwanego S. G. (1) k. 92v od 00:22:51 do 00:42:16, świadka S. G. (2) k. 75v od 00:03:56 do 00:16:54).

W dniach 28 maja i 9 czerwca 2011 roku na forum internetowym (...)pod nickiem „manieksandal” i „ranczowilkowije” dokonano wpisów wskazujących na istnienie stosunku zażyłości pomiędzy powodami „K. trzyma mordę przy korycie a fujarę przy C.” oraz na to, że uczestniczyli w orgii i M. K. wrzucił nagą G. P. do basenu (wydruk k. 20, 22 i 27 akt sprawy Ds. 694/12 Prokuratury Rejonowej w Przysusze).

Możliwość dokonywania wpisów na forum portalu (...)można było uzyskać po zarejestrowaniu się na tej stronie internetowej. Aby dokonać rejestracji należało podać adres e-mail. Logowanie na tym forum pod określonym nickiem możliwe było jedynie po podaniu indywidualnie określonej nazwy użytkownika (loginu) oraz przypisanego do niej hasła (okoliczność bezsporna).

Powodowie zwrócili się do właściciela (...) (...) Spółki Akcyjnej

w W. o udostępnienie IP komputerów z których dokonywano wpisów, jednakże odmówiono im podania danych. W związku z tym pismem z dnia 21 czerwca 2011 roku zwrócili się do Komendanta Powiatowego Policji w P. o ustalenie sprawców zniesławiających ich wpisów (d: zeznania powódki G. P. k. 92 od 00:05:39 do 00:16:29, powoda M. K. k. 92v od 00:16:45 do 00:21:07, pismo z dnia 21 czerwca 2011 akt sprawy Ds. 694/12 Prokuratury Rejonowej w Przysusze).

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Przysusze postanowieniem z dnia 18 lipca 2011 roku wszczął dochodzenie w sprawie zniesławienia powodów (k.29 akt sprawy Ds. 694/12 Prokuratury Rejonowej w Przysusze).

Prokuratura Rejonowa w Przysusze dokonała ustaleń, z których wynika, że nickiem „manieksandal” i „ranczowilkowije”, w dniach 28 maja 2011 roku o godz. 16.50 i 9 czerwca 2011 roku o godz. 7.13 oraz 18.23 logował

się adresat IP 95.49.213.116, który został przydzielony użytkownikowi stacji o numerze (...) należącej do S. G. (1) (pismo z (...) Spółki Akcyjnej w W. z dnia 10 lipca 2011 roku k. 43 i postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Przysusze o umorzeniu dochodzenia z dnia 30 sierpnia 2011 roku k.44-46 akt sprawy Ds. 694/12 Prokuratury Rejonowej w Przysusze).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane dowody w postaci dokumentów, zeznań wskazanych świadków oraz zeznań powodów.

Sąd obdarzył wiarą zeznania świadków S. G. (2) i B. K.. Zeznania te są spójne, logiczne i wzajemnie się uzupełniają. W ocenie Sądu, wiarygodne są także zeznania powodów G. P. i M. K.. Przede wszystkim znajdują one odzwierciedlenie w pozostałym, zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w tym zwłaszcza w zeznaniach świadków, są wyczerpujące, logiczne i spójne.

Natomiast zeznania pozwanego S. G. (1) nie są, zdaniem Sądu, wiarygodne. Pozwany nie zaprzeczył okoliczności, że router, z którego osoba o nicku „manieksandal” i „ranczowilkowije” łączyła się z internetem, zarejestrowany jest na nazwisko pozwanego i znajduje się w jego domu. Jednakże wskazywał, że nie dokonywał takich wpisów, ani też nie wie, kto mógł to robić. W ocenie Sądu, nie jest jednak możliwym, aby S. G. (1) nie orientował się kto w danym momencie posługuje się jego komputerem, trudno też założyć, że zasięg routera jest tak duży, że mogły z niego skorzystać osoby spoza domowników. Tym bardziej że osoba posługująca się pseudonimem „manieksandal” i „ranczowilkowije” logowała się na portalu wielokrotnie, także we wczesnych godzinach rannych oraz popołudniu, gdy wszyscy domownicy przebywali w domu. Nie sposób więc uznać, że pozwany nie miał w ogóle wiedzy, kto dokonuje wpisów dotyczących powodów.

Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy nie były kwestionowane przez strony, nie budzą one również wątpliwości Sądu zarówno pod względem formalnym jak i materialnym.

Zeznania świadka P. S. w ocenie Sądu nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, dotyczyły one bowiem jedynie tego, że pozwany udostępnił świadkowi korzystanie ze swego internetu, ale odbywało się to zawsze za zgodą pozwanego i w jego domu i nie dotyczyło zdarzeń z 28 maja i 9 czerwca 2011 roku, o których świadek nie posiadał wiedzy.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

W myśl art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Przesłankami odpowiedzialności przewidzianymi w art. 24 §1 k.c. są: istnienie dobra osobistego, jego naruszenie lub zagrożenie naruszenia a także bezprawność działania sprawcy. Spełnienie dwóch pierwszych przesłanek musi wykazać poszkodowany. Powinien on zatem określić w jakich konkretnie przewidzianych prawem swoich dobrach osobistych został dotknięty działaniem sprawcy oraz na czym polega naruszenie tej sfery przeżyć, a także okoliczności te udowodnić. Naruszenie podlegać będzie ocenie według kryterium obiektywnego, to jest poprzez weryfikację subiektywnego odczucia osoby żądającej ochrony prawnej z obiektywną reakcją w opinii publicznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16.01.1976 roku, II CR 692/75, opubl. OSNC 1976/11/251). Poszkodowany nie musi natomiast wykazywać, że działanie sprawcy było bezprawne. Art. 24 k.c. statuuje bowiem domniemanie bezprawności działania

jako działania sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego, samą zaś bezprawność pojmuję w sensie naruszeń obiektywnych (niezależnie od winy sprawcy, a nawet jego świadomości co do tego, iż swoim zachowaniem narusza określone normy).

W ocenie Sądu powodowie wykazali w niniejszym postępowaniu, że doszło do naruszenia ich dobra osobistego, to jest dobrego imienia oraz godności. Powodowie wskazywali, że czuli się znieważeni, podważano ich moralność i godzono w ich stosunki rodzinne oraz koleżeńskie. Należy również zaznaczyć, że niewątpliwie do naruszenia dóbr osobistych powodów doszło w sposób obiektywny. Bezpodstawne twierdzenie, że uczestniczyli w orgii na basenie i powód wrzucił nagą powódkę do niego, w powszechnym odczuciu stanowią słowa obraźliwe i poniżające, tym bardziej użycie określenia, że „K. trzyma fujarę przy C.”. Podkreślenia wymaga fakt, że również świadkowie wskazywali, że wpisy na portalu internetowym miały charakter obrażający powodów (m.in. zeznania świadka B. K. i S. G. (2) k. 75). Wprawdzie, powód M. K. jako wójt gminy i powódka G. P. jako sekretarz gminy byli w okresie dokonywania naruszeń dóbr osobistych osobami publicznymi. Powód jest politykiem i musi liczyć się z możliwością krytyki pod adresem swojej osoby, to jednak komentarze na forum internetowym publikowane pod nickiem „manieksandal” i „ranczowilkowije” w dalekim stopniu wykraczały poza granicę dopuszczalnej krytyki czy reguł walki politycznej i dotyczyły wydarzeń z życia prywatnego powodów. Jak wynika z orzeczenia Sądu Najwyższego I CSK 47/07 z dnia 11 maja 2007 roku „osoba podejmująca działalność publiczną powinna być świadoma, że jej życie, czyny oraz poglądy będą poddawane ocenie i weryfikacji, ponieważ społeczeństwo ma prawo do pełnej informacji o wszystkich przejawach życia publicznego. Nie może to jednak prowadzić do usuwania wszelkich barier niedostępności, a tym samym do naruszenia samej istoty prawa do ochrony życia prywatnego. Ingerowanie w sferę prywatności może nastąpić wyjątkowo i obejmować tylko fakty, które pozostają w bezpośrednim związku z prowadzoną przez daną osobę działalnością publiczną”.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należy również uznać, że to pozwany S. G. (1) ponosi odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych powodów. Powodowie wykazali, że osoba posługująca się nickiem „manieksandal” i „ranczowilkowije”, która naruszała ich dobra osobiste na portalu gazeta.pl, łączyła się z internetem za pomocą routera należącego do pozwanego, czemu pozwany nie zaprzeczał. Skoro jednak pozwany twierdził, że to nie on dokonywał tych wpisów, winien był tą okoliczność udowodnić, chociażby poprzez wskazanie okoliczności, w których inne osoby miały realną możliwość dokonywania przedmiotowych wpisów. Tymczasem w toku procesu pozwany jedynie zaprzeczał okoliczności, że to on dokonywał przedmiotowych w sprawie wpisów dotyczących powodów, a zaprzeczenie to nie zostało poparte żadnymi dowodami i nie jest, w świetle poczynionych ustaleń, wiarygodne. Nie sposób uznać, że wpisów tych dokonywały przypadkowe, nieznanne pozwanemu osoby. W ocenie Sądu, pozwany miał wtedy możliwość jednoznacznego wskazania, kto posługiwał się jego komputerem, miał dostęp do jego konta, a tym samym uwolnienia siebie od ponoszenia odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych powodów, czego jednak nie uczynił.

W ocenie Sądu, nie może zostać zaakceptowana sytuacja, w której w internecie bezprawnie naruszane są dobra osobiste określonej osoby, a sprawca tych naruszeń czuje się osobą anonimową, a co za tym idzie bezkarną. Za pomocą dostępnych środków technicznych jest bowiem możliwe ustalenie, kto takich naruszeń dokonuje.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy, który Sąd podziela, nie można wprawdzie uznać, że osoba udostępniająca komputer, z którego skorzystano, zamieszczając na portalu internetowym zniesławiający wpis, ponosi odpowiedzialność karną za popełnione przestępstwo zniesławienia, to jednak nie oznacza, że jest ona zwolniona również od odpowiedzialności cywilnej za dokonane naruszenie dóbr osobistych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7.05.2008 roku, III KK 234/07, opubl. OSNKW 2008/9/69). Należy bowiem wskazać, że w postępowaniu cywilnym inaczej niż w postępowaniu karnym rozkłada się ciężar dowodu. Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Natomiast na podstawie art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. M. K.

i G. P. wykazali dostępnymi środkami dowodowymi, iż to pozwany jest właścicielami routera, z którego łączono się z internetem, zamieszczając wpisy obrażające powodów. Wykazane również zostało, że możliwość zalogowania się na forum istniała tylko w przypadku posiadania indywidualnej nazwy użytkownika i hasła. Dlatego też, to na pozwanym ciążył obowiązek udowodnienia co najmniej takich okoliczności, które wskazywałyby, że wpisów tych mogła dokonywać inna osoba. W ocenie Sądu, proste zaprzeczenie faktowi dokonywania przez pozwanych wpisów nie stanowi realizacji nałożonego na pozwanych przez art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. obowiązku.

W świetle powyższych rozważań, uznać należy, że to S. G. (1) dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powodów.

Pozwany mógł również powoływać się na uchylenie bezprawności swojego działania, czego również w żaden sposób nie wykazał. Należy zatem uznać, iż spełnione zostały wszystkie przesłanki odpowiedzialności przewidziane w art. 24 §1 k.c.

Zgodnie z art. 24 § 1 zdanie drugie k.c., w razie dokonanego naruszenia, ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone, może żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności aby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Wskazać należy, że zastosowany środek musi być adekwatny do każdego wypadku. Przy wyborze środka usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego należy brać pod uwagę całokształt okoliczności.

Do naruszenia dóbr osobistych powoda przez pozwanego doszło na portalu internetowym, dlatego też w ocenie Sądu, odpowiednim środkiem ochrony - usunięcia skutków naruszenia, będzie opublikowanie przez pozwanego przeprosin o treści wskazanej przez powodów w pozwie w dziennikach (...), i (...) jako że media te, docierają do jak największego grona odbiorców zamieszkujących na terenie działalności politycznej i społecznej powodów.

Wobec powyższego Sąd nakazał opublikowanie przez pozwanego na własny koszt w dziennikach (...), i (...) oświadczenia „Przepraszam panią G. P. i pana M. K. za niesłuszne i bezpodstawne rozpowszechnianie niezgodnych z prawem i dobrymi obyczajami pomówień dotyczących niemoralnego prowadzenia się zamieszczonych na portalu internetowym (...).

w dniach 28 maja 2011 roku i 9 czerwca 2011 roku, które to mogły poniżyć G. P. i M. K. w opinii publicznej” w terminie jednego miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia, o czym orzekł w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu (punkt II i III wyroku) znajduje oparcie w treści art. 98 k.p.c. oraz art. 105 § 1 zdanie 1 k.p.c. Pozwany jako strona przegrywająca niniejszy proces w zakresie roszczenia niemajątkowego (opublikowania oświadczenia o wskazanej przez powoda treści) winny jest zwrócić powodów poniesione przez nich koszty, obejmujące opłatę od pozwu w tej części to jest w kwocie po 600 złotych oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie po 1200 złotych zgodnie z załączonymi przez pełnomocnika rachunkami.

/-/ Na oryginale właściwy podpis.-